ПРОЕКТ НА

ПРОГРАМА
ЗА
ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА НИКОЛАЕВО
2024-2028 г.

Приета с Решение № ……..…….. на Общински съвет Николаево

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И ДИНАМИКА НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

IV. МЕТОДОЛОГИЯ И МЕРКИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ И КОНТРОЛ НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

V. ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЪКОВОДСТВО, КООРДИНАЦИЯ, КОНТРОЛ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

VI. ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПРОГРАМАТА, ДОКЛАДВАНЕ И ОТЧЕТНОСТ, УВЕДОМЯВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНОСТТА

VII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

VIII. МОНИТОРИНГ НА СРЕДАТА ЧРЕЗ ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

IX. КОРИГИРАЩИ ДЕЙСТВИЯ ПРИ КОНСТАТИРАНЕ НА НЕСЪОТВЕТСТВИЯ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

X. ДРУГИ МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ

XI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ КЪМ ПРОГРАМАТА

XII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

I.ВЪВЕДЕНИЕ

Разработването и приемането на Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на общината се налага поради това, че проблемът със свръх популацията на скитащите и безстопанствени кучета е сериозен проблем за обществото и има многостранни измерения: здравни, социално-битови, икономически и екологични.

Овладяването на популацията на безстопанствените кучета е научно обосновано регулиране, което позволява осъществяване на контрол и свеждане на броя им до минимум.

Причините за наличието на безстопанствени кучета са от различен характер. Популацията на безстопанствените кучета се формира от изоставени, изгубени, родени на улицата и домашни кучета, оставени на обществени места без надзор. Безстопанствените кучета създават дискомфорт, провокиран от шума и предизвикват страх сред гражданите, водят до рискове, създавайки опасност от пренасяне на заразни и паразитни болести, нападения, ухапвания и предизвикване на пътнотранспортни произшествия, замърсяване на околната среда. Друг аспект на проблема с безстопанствените кучета е тяхното недобро физиологично състояние, в резултат на болести, глад, студ, недостатъчна грижа и нехуманно отношение към тях.

За да се решава проблема с безстопанствените кучета и рисковете, които крие той, е необходимо да се повиши контролът върху спазване на задълженията при отглеждането на домашни кучета, да се насърчават процесите на отговорно отглеждане на кучетата и тяхната кастрация. Необходимо е да се полагат адекватни грижи от собствениците на домашни кучета за издаване на паспорт от ветеринарен лекар, ваксинация, обезпаразитяване, регистрация чрез микрочип и въвеждане на данните в Интегрираната информационна система на Българската агенция по безопасност на храните. Необходимо е и осъществяването на контрол върху търговията и развъдната дейност с кучета.

Националната програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България въвежда интегриран, цялостен, дългосрочен подход на национално ниво, целящ управление на съществуващите популации от безстопанствени животни. Съгласно чл. 40а, ал. 1 от Закона за защита на животните програмата се основава на следните принципи:

- постигане на здравословна среда за гражданите на Република България;
- подобряване хуманното отношение към животните;
- управление и намаляване на популацията от безстопанствени кучета по ефективен начин чрез масова кастрация.

В съответствие с разпоредбите на Закона за защита на животните и Националната програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България е вменено Общините да разработват и прилагат Общински програми за овладяване на популацията на безстопанствените кучета.

Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Николаево и планът са изготвени в изпълнение на чл. 40, ал. 3 от Закона за защита на животните (ЗЗЖ) и разпоредбите на Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВМД), както и изискванията. поставени на България и останалите страни, членки на Европейския съюз, по отношение на грижата и хуманното отношение към животните.

Програмата се основава на принципите, заложени в Закона за защита на животните, във връзка с Националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България.

Успехът на програмата за овладяване популацията на безстопанствени кучета е в прилагане на комплекс от мерки, при които усилията на общинската власт, ветеринарните специалисти, природозащитните организации, и гражданите са насочени в една обща посока — намиране на хуманно и съвременно решение на проблема.

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

1. Цели на програмата:

Основната цел на настоящата програма е да се установят дългосрочни и ефективни мерки за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Николаево чрез:

- Установяване на ефективен контрол и намаляване на популацията на безстопанствените кучета на територията на общината, спазвайки предвиденото в българското законодателство;
- Развиване на чувство за отговорност у хората при отглеждането на кучета чрез прилагане на механизми за ефективен контрол на отглеждането, развъждането и търговията с кучета, предвидени в българското законодателство;
- Повишаване културата на отглеждане на домашни кучета и насърчаване на тяхната регистрация и кастрация;
- Намаляване до минимум рисковете от разпространение на заразни заболявания, които касаят хора и животни и гарантиране здравето на хората, безопасността на градската среда и европейския имидж на общината;

2. Задачи на програмата:

- Овладяване броя на безстопанствените кучета до трайното изчезване на явлението "безстопанствени кучета" чрез анализиране, набелязване и въвеждане на мерки за отстраняване на причините, водещи до възникване и увеличаване на популацията им;
- Контрол върху отглеждането на домашни кучета чрез идентификация, регистрация и въвеждане на данни за кучетата на територията на общината в Интегрираната информационна система на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ);
- Регистрация и контрол на всички търговци на кучета (обекти и/или юридически и физически лица);
- Масова кастрация на безстопанствените кучета на територията на общината;
- Стимулиране на кастрацията на домашните кучета на територията на общината;
- Стимулиране осиновяването на безстопанствени кучета;
- Повишаване на информираността и отговорността на гражданите при отглеждането, развъждането, обучението и търгуването на домашни кучета чрез изготвяне и провеждане на образователни кампании съвместно с неправителствени организации, съгласно чл. 2 от Закона за защита на животните (ЗЗЖ);
- Засилване на обществения контрол и контрола на държавните органи, както и на гражданското съзнание при работата по овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на общината;

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И ДИНАМИКА НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

Въз основа на дейностите по изпълнение на досегашния план за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на община Николаево са дефинирани населените места, в които проблемът с безстопанствените кучета се задълбочава и популацията нараства. Основната причина за наличието на безстопанствени кучета е недостатъчният контрол върху популацията на домашните кучета, която е пряко свързана с увеличаване на броя на домашните кучета и липсата на контрол за тяхното размножаване, както и изоставянето им от страна на собствениците. Констатирана е недобра информираност на гражданите от ползите от кастрация на домашните любимци. Установени са редица случаи на хранене на животни с необработена храна и остатъци, което е допълнителна предпоставка за пренос на заразни болести и агресивно поведение на животните. Създава се дискомфорт на гражданите и съществува риск за хората, тъй като безстопанствените кучета са преносители на болести, опасни за човека — бяс, кучешка тения, бруцелоза, микроспория и др.

Ясно е, че наличието на безстопанствени кучета води до проблеми. Трудно осъзнато обаче е това, че наличието на кучета по улиците основно е причинено от хората и тяхната безотговорност. За да се появи на улицата, където се превръща в проблем, кучето е дошло от нечий дом. Собствениците на кучета не са достатъчно запознати с изискванията на тези животни, по отношение на грижите при отглеждането им и при първите срещнати трудности животното или неговото потомство е изоставено на улицата. Не се спазват и най-елементарните нормативни изисквания при извеждане на кучето в градската среда и това не е от непознаване на законовите разпоредби, а от липса на правилно изградено мислене и нагласа в тази посока. Малцина са тези, които са запознати с биологията на вида, и които си дават реална сметка за това, каква вреда може да нанесем с едно единствено изоставено на улицата куче. Особено важно е да се осъзнае, че бездомните животни са плод на нашата без отговорност.

Проблемът с безстопанствените кучета има няколко измерения:

- **Здравни рискове за хората:** - безстопанствените кучета могат да бъдат преносители на болести, опасни за човека - бяс, ехинококоза, бруцелоза, микроспория, демодекоза и др.
- **Създаване на дискомфорт сред населението:** - шумът, създаван от животните през нощта, смущава гражданите;
- **Тежко положение на самите безстопанствените кучета:** - кучетата страдат от различни болести, глад и студ; много от безстопанствените животни биват измъчвани, малтретирани и дори убивани от граждани.
- **Безстопанствено скитащите се кучета често предизвикват и пътнотранспортни произшествия.** Необходимо е да се приведе в действие ефективна система спрямо регулирането на кучешката популация, свързана с предприемането на конкретни мерки за решаване на проблема с безстопанствените кучета. Евтаназията е метод, който вече е отречен от ветеринарномедицинската наука и практика. Залавянето и отстраняването на кучета не се считат повече за ефективни мерки за директен контрол.
- **Икономическа неефективност:** Действията от страна на общината до този момент за решаването на проблема са свързани със значителни финансови разходи, а в същото време трудно се постигат реални резултати.

IV. МЕТОДОЛОГИЯ И МЕРКИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ И КОНТРОЛ НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

МЕТОДОЛОГИЯ

1. Преброяване на безстопанствените кучета на територията на общината.

2. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка и връщане на неагресивни и здрави безстопанствени кучета.

3. Задомяване на безстопанствени кучета.

4. Регистрация и надзор на безстопанствените кучета.

5. Регистрация на домашните кучета.

6. Популяризиране на ползите от кастрацията на домашните кучета.

7. Контрол върху изискванията за отглеждането на домашни кучета.

8. Кампании за подобряване на чистотата на градската среда.

9. Евтаназия на неизлечимо болни и доказано агресивни безстопанствени кучета, съгласно изискванията на действащото законодателство.

МЕРКИ по:

1. Преброяване на безстопанствените кучета на територията на общината

При започване изпълнението на Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Николаево и във връзка с динамиката на популацията, се извършва преброяване на безстопанствените кучета на територията на общината.

- Преброяването започва с уведомление от министъра на земеделието, храните и горите до кметовете на общини със заложен в него срок.
- Кметовете на общини издават заповед за извършване на преброяването. Същото се извършва от представители на общината, организации за защита на животните или от други юридически лица, при спазване на принципа за липса на конфликт на интереси по смисъла на чл. 52 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество. В преброяването не могат да се включват участниците в дейностите по Програмата, извършващи кастрация и обработка на кучетата.
- Преброяването се извършва веднъж на всеки две години в периода март-юни или септември-ноември.
- При преброяването се отчита всяко куче, намиращо се на обществено място без видимо присъствие на собственик.
- Преброяването се извършва по методика като задължително се отчита приблизителната възраст, пол, видимото здравословно състояние и наличието или липсата на видима маркировка за извършена кастрация.
- След извършване на преброяването се съставя протокол, който се изпраща в съответната община и Областна дирекция по безопасност на храните (ОДБХ).

2. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка и връщане на неагресивни и здрави безстопанствени кучета.

Подходът за овладяване популацията на безстопанствените кучета, заложен в Закона за защита на животните, включва тяхното залавяне, кастрация и връщане по местата на залавянето им. Кастрирането на кучетата и връщането им по местата, от които са заловени няма да позволи освобождаване на ниши, защото ще са запълнени с животни, които не се възпроизвеждат, т.е. ще се блокира раждаемостта.

Дейностите по тази мярка се осъществяват на следните етапи:

- Кметът на общината публикува на интернет страницата обявление за заявяване на участие за извършване на дейностите по залавяне, кастрация, маркиране, ваксинация, обезпаразитяване и връщане по места на обработените безстопанствени кучета. Акциите по залавяне на кучетата се извършва по предварително изготвен и утвърден годишен график, който се предоставя за одобрение от кмета на общината и по процедурен план за залавянето и транспортирането на животните. Залавянето на безстопанствените кучета се осъществява от екипи за залавяне на безстопанствените кучета и от доброволци, съгласно чл. 42 от ЗЗЖ. Тази дейност в Община Николаево се извършва от лицензирана фирма, съгласно изискванията на ЗЗЖ. Транспортирането на кучетата се извършва в клетки и съгласно изискванията на чл.42, ал. 2 от Закона за защита на животните. Членовете на екипите за залавяне на безстопанствени животни трябва да са преминали курс за обучение за защита и хуманно отношение към животните, съгласно чл. 42, ал. 3 от ЗЗЖ. Екипите за залавяне на безстопанствени животни се ръководят и контролират от ветеринарен лекар, съгласно чл. 42, ал. 4 от ЗЗЖ. При залавянето на кучето се поставя нашийник с идентификационен номер, съгласно чл. 42, ал. 5 от ЗЗЖ. За извършване на ветеринарномедицинските дейности, екипите и доброволците предоставят заловените безстопанствените кучета с приемно- предавателен протокол по образец (когато се предоставят от екип по залавяне) или информационен талон № 1 за залавяне, приемане и връщане на безстопанствени кучета по образец (когато се предоставят от доброволец) на амбулаториите. Протоколът/информационния талон се издава в три екземпляра - един за екипа/доброволците, един за амбулаторията и един за съответната община и в него се вписват датата, мястото на залавяне и броя на безстопанствените кучета с опис на идентификационните номера на нашийника, поставен при залавянето. Управителят на амбулаторията предприема незабавни мерки за установяване на данни за наличие или липса на регистрация на кучето. В случай на такава, управителят уведомява собственика на кучето. При невъзможност на собственика за явяване в същия ден, кучето се транспортира до най-близкия приют. При неявяване на собственика в 7-дневен срок от уведомяването, кучето се кастрира, маркира, обезпаразитява, ваксинира срещу бяс и се предоставя на нов собственик. Неосиновените се връщат по местата на залавянето им. Обработката се извършва на принципите на масова кастрация - по райони и въз основа на молби и сигналите на граждани. Настаняването на безстопанствените кучета се извършва съгласно изискванията на чл.46 от Закона за защита на животните. За настанените в приют кучета се спазват изискванията на чл.47. ал. 1,2,3,6,7,8 от Закона за защита на животните.

- Ветеринарномедицинските дейности, които следва да бъдат приложени спрямо българското законодателство включват кастрация, маркиране чрез татуиран на едното ухо идентификационен номер или електронен чип и V- образно копиране на другото ухо или друга видима ушна маркировка, обезпаразитяване и ваксинация срещу бяс на безстопанствените кучета. Управителят на ветеринарномедицинската амбулатория вписва кучетата в регистър и издава ветеринарномедицински паспорт.

- Ветеринарномедицинските дейности се извършват от ветеринарни лекари, осъществяващи практика в регистрирани ветеринарномедицински заведения, като се осигурява престой от минимум 24 часа за след оперативно възстановяване на кучетата.

- Ветеринарните лекари удостоверяват извършените ветеринарномедицински дейности чрез водене на дневник по образец с данни за всяко куче - възраст, външни белези, пол, килограми, номер на микрочип и паспорт, дати на кастрация и поставени ваксини, обезпаразитяване, въвеждане във ВетИС и попълнен информационен талон № 2 за кастриране, обезпаразитяване и маркиране на безстопанствено куче по образец. В началото на всеки месец ветеринарните лекари представят на кмета копия от посочените документи и копия от приемо-предавателните протоколи и информационни талони № 1.

3. Задомяване на безстопанствени кучета

- След извършване на ветеринарномедицинските дейности, ветеринарният лекар преценява продължителността на следоперативния престой, след което безстопанствените кучета се връщат по местата на тяхното залавяне, като същите предварително се съгласуват с кмета на общината. Не се допуска връщането на кучетата в дворове на детски ясли и градини, училища, болници и в близост до площадки за игра на деца, съгласно чл.48 от Закона за защита на животните (ЗЗЖ).

- В случаите на чл. 48 от ЗЗЖ или при болни и нуждаещи се от продължително лечение кучета, същите се настаняват във временни приюти.

- Граждани и организации за защита на животните могат да заявят желание за поемане на грижите за върнатите по места кучета. В тези случаи те се задължават да подпишат декларация по чл. 47, ал. 3 от Закона за защита на животните и да изпълняват изискванията на чл. 49 и 50 от ЗЗЖ, т. е. да обезпаразитяват на всеки три месеца и да реваксинират срещу бяс върнатите по места кучета, за които поемат грижи и отговорност. Задължават се ежегодно да заверяват паспорта на кучето в общинската администрация за извършените обезпаразитявания и ваксинации, и да вземат мерки за предотвратяване на агресивното поведение на кучетата към хора или животни. При сигнал за агресивно поведение на куче се извършва проверка от общината с участието на регистрирани/официални ветеринарни лекари. В случай, че сигналът за агресивно поведение на куче е подаден от организации за защита на животните, последните също може да участват в проверката.

- При липса на граждани и организации за защита на животните, заявили желание за поемане на грижите за тях, върнатите по места кучета са под контрола и грижите на общината.

4. Регистрация и надзор на безстопанствените кучета

- Регистрацията на безстопанствените кучета се извършва в стационарните амбулатории и приюти. На всяко обработено куче се издава ветеринарномедицински паспорт, който се предоставя на отговорното по надзор лице.

- Регистрацията се извършва чрез поддържане на дневник, в който се вписват задължително следните данни за обработените кучета:

- Идентификационен номер
- Отличителни белези на животното - пол, цвят, възраст, големина
- Дата и място на залавяне
- Дата на обработката
- Дата и място на връщане
- Отговорно по надзора физическо или юридическо лице

- Данните от регистъра на амбулаториите, които работят по програмата се изпращат до 10 число на всеки месец на кмета на общината.

- Надзор на обработените кучета се извършва съгласно чл. 49 и чл. 50 от Закона за защита на животните.

5. Регистрация на домашните кучета

- Регистрацията на домашни кучета се извършва съгласно Наредба за придобиване. притежаване п отглеждане на кучета на територията на Община Николаево.

- Таксата за домашни кучета (само за регистрация) се събира от отдел „Администриране на местни данъци и такси" към Община Николаево.

6. Популяризиране на ползите от кастрацията на домашните кучета.

- Организират се кампании за разясняване на ползата от кастрацията чрез брошури, медийна кампании и др.

- Организират се кампании за обработване и регистрация на кучетата, отглеждани на открито (дворни кучета в покрайнините на града, вилните зони, строежи, паркинги, предприятия и др.). В кампаниите участват общината и Организация за защита на животните.

- Презентации на Закона за защита на животните, организирани от общината, със съдействието на Организация за защита на животните по населените места за собствениците на домашни кучета.

- Съвместна работа с местните ветеринарни лекари.

7. Контрол върху изискванията за отглеждане на домашните кучета.

- Контролът по спазване на програмата се извършва от кмета на Община Николаево и кметовете на съответните кметства или упълномощено от тях длъжностно лице.

- Контролът върху изискванията за отглеждане на домашни кучета се извършва от упълномощен от Кмета представител на общината, Областна дирекция по безопасност на храните и Организация за защита на животните, съгласно глава VI от Закона за защита на животните.

8. Кампании за подобряване чистотата на градската среда.

- Кметът на Община Николаево определя със заповед местата за разходка и свободно пускане на кучета, както и обозначаване на места забранени за разходка на домашни кучета.

9. Евтаназия на неизлечимо болни и доказано агресивни безстопанствени кучета, съгласно изискванията на действащото законодателство.

- Неизлечимо болни животни се подлагат на евтаназия, съгласно чл. 179, ал. 3, т. 1 от ЗВД и чл. 45, т. 8 от Закона за защита на животните.

- Доказано агресивни кучета, участвали в инцидент с ухапване на човек се подлагат на евтаназия съгласно чл. 179, ал. 3, т. 4 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

- Евтаназия на безстопанствени кучета, настанени във временни приюти, се допуска при условията на чл. 179, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от Закона за ветеринарномедицинската дейност след поставяне на диагноза при клиничен преглед и изследвания. При назначаване на евтаназия се съставя индивидуален протокол, който съдържа основанията за прилагането й. Протоколът се подписва от ветеринарния лекар, от управителя на приюта и от трето лице.

10. Изграждане на регионален приют за безстопанствени кучета

Регионални приюти могат да бъдат изграждани и/или стопанисвани от:

- две или повече съседни общини, в рамките на сключено споразумение за сътрудничество, съгласно Глава осма от Закона за местното самоуправление и местната администрация;

- юридически лица с нестопанска цел, с предмет на дейност защита на животните;

- съвместно от община и организация с предмет на дейност защита на животните или община и регистрирана ветеринарномедицинска амбулатория.

Изграждането на регионални приюти се подпомага, когато са изпълнени едновременно следните условия:

- на територията на съответните общини няма изградени общински или частни приюти или са с недостатъчен капацитет;

- на територията на всяка община е извършено най-малко едно преброяване на безстопанствените кучета в рамките на последните 3 години.

Регионални приюти могат да бъдат изграждани чрез:

- предоставяне на терени и сгради - държавна и общинска собственост;
- предоставяне на целеви трансфери по бюджетите на общините в рамките на средствата по държавния бюджет за годините на одобрената от Министерския съвет средносрочна бюджетна прогноза. За годините извън нея посочените стойности за изпълнение на целите имат прогнозен характер;
- изготвяне и прилагане на национални механизми за финансиране и подкрепа;
- включване на мерки за кандидатстване по европейските фондове;
- включване в проекти, финансирани от ЕК и по международни програми и проекти;
- изработване на типов проект за изграждане на регионален приют.

Регионалните приюти се изграждат в съответствие с изискванията на глава IV, раздел I на Наредба № 41 от 2008 за изискванията към обекти, в които се отглеждат, развъждат и/или предлагат домашни любимци с цел търговия, към пансиони и приюти за животни и Наредбата по прилагане на Програмата.

V. ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЪКОВОДСТВО, КООРДИНАЦИЯ, КОНТРОЛ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

РЪКОВОДСТВО

Кметът на общината ръководи изпълнението на програмата и планът по чл. 40, ал. 4 от 33Ж.

КООРДИНАЦИЯ

На местно ниво координацията се осъществява чрез взаимодействие между Кмета на общината, Областната дирекция по безопасност на храните, областната колегия към Българския ветеринарен съюз и Организация за защита на животните.

На национално ниво координирането е чрез взаимодействие между Министерството на земеделието, храните и горите, Българската агенция по безопасност на храните, Министерство на финансите, Министерство на здравеопазването, Национално сдружение на общините в Република България, Български ветеринарен съюз и Организации за защита на животните.

Контрол по изпълнението

Контролът по изпълнение на Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Николаево и планът по чл. 40, ал. 3 от 33Ж се осъществява от министъра на земеделието, храните и горите чрез БАБХ.

Участници в програмата

1. Местна власт

1.1. Общински съвет

1.1.1. Приема Програма за овладяване популацията на безстопанствени кучета и гласува годишен бюджет за изпълнението й, съгласно чл. 40, ал. 3 от 33Ж;

1.1.2. Приема общинска Наредба за придобиване. притежаване п отглеждане на кучета на територията на Община Николаево. Актуализира Наредбата съгласно

действащото законодателство - с участието на ветеринарните служби и НПО. При заседания на Постоянните комисии към Общински съвет Николаево, по въпроси касаещи програмата, може да се включат представители на ОДБХ и НПО;

1.1.3. Ежегодна актуализация на Програмата и съответния бюджет, въз основа на годишния отчет на кмета.

1.2. Общинска администрация

1.2.1. Кметът или упълномощени от него лица организират цялостното изпълнение на Програмата, сключването на договори с други приюти и стационарни и подвижни амбулатории;

1.2.2. Осигурява контрол за спазване хуманното отношение към животните съгласно изискванията на ЗЗЖ;

1.2.3. Разглежда жалби и сигнали, свързани с кучета - компаньони и безстопанствени кучета;

1.2.4. Извършва проверка на сигналите и жалбите с цел разрешаването на проблемите, потвърдени от проверките на постъпилите жалби и сигнали:

Анонимни сигнали и жалби не се обработват.

Срокът за проверка на жалба за агресивни кучета е до 24 часа, а при сигнал незабавно.

1.2.5. Организира и провежда кампании за намиране собственици на кучета, за хуманно отношение към животните и популяризиране на Програмата за намаляване на популацията на безстопанствени кучета.

1.3. Ветеринарни власти - Националната ветеринарномедицинска служба и нейните структури:

1.3.1. Упражняват системен контрол по отношение на хуманното отношение към животните.

1.3.2. Упражняват системен контрол върху дейностите по Програмата и стационарната амбулатория чрез провеждане на проверки.

1.4. Нормативна база

Настоящата програма е разработена в съответствие с Националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България и съществуващата нормативна уредба, визираща както преките, така и косвените проблеми, генерирани от свръхпопулацията на скитащи кучета както в населените, така и извън населените територии. От своя страна Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Николаево се осъществява в сътрудничество между Министерството на земеделието, храните и горите, Българската агенция по безопасност на храните и организациите за защита на животните, регистрирани по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, в чиито устави е предвидена дейност за защита на животните.

1. Закон за защита на животните

Законът има за цел да бъде запълнена съществуващата празнота в системата от нормативни актове на Република България, който въвежда мерки за формиране и задълбочаване на разбирането на обществото относно защитата на животните, обучението на децата и младежта и др. Законът е рамков за всички животни и определя неуредени в Закона за ветеринарномедицинската дейност области като: прилагане на мерки за регулиране на популациите от безстопанствени животни; създаване на национална база данни за регистрация на домашните и кастрираните вече безстопанствени кучета и др.

2. Закон за ветеринарномедицинската дейност

Задълженията на кметовете на общини по отношение на безстопанствените кучета са определени в Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВМД) и Правилника за прилагане на Закона за ветеринарномедицинската дейност (ППЗВМД). Съгласно чл. 178 от ЗВД – „Кметовете на общини, райони и кметства организират контрола за спазване изискванията по чл. 172, т. 1 и 2, чл. 173, т. 1 и чл. 177, ал. 1“

3. Закон за здравето

Съгласно чл. 31, ал. 1 от Закона за здравето (ЗЗ) “Държавата, общините, юридическите и физическите лица осъществяват дейността си, като осигуряват опазването на жизнената среда от вредно въздействащите върху здравето на човека от биологични, химични, физични и социални фактори.

1.5. Финансиране

Източниците на финансиране и обезпечаване на Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Николаево, съгласно чл. 40 б от ЗЗЖ са от:

1. държавния бюджет;.
2. общинския бюджет;
3. дарения от физически и юридически лица;
4. международни програми и проекти.

VI. ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПРОГРАМАТА, ДОКЛАДВАНЕ И ОТЧЕТНОСТ, УВЕДОМЯВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНОСТТА

Управление оценка на програмата

Оценката за изпълнение на общинската програма се извършва на базата на прилагане на мерките и постигането на заложените задачи. Оценката се реализира с оглед постигане на ефективност и ефикасност от изпълнението на Програмата.

Управлението включва наблюдение на изпълнението на заложените цели и задачи в Програмата, организацията и методите на изпълнение, прилагани за намаляване популацията на безстопанствените кучета. В процеса на наблюдение се допуска участие на организация за защита на животните, като се спазва принципа за партньорство, публичност и прозрачност.

Оценката и наблюдението ще дадат възможност да се анализират постигнатите резултати, както и да се предприемат при необходимост коригиращи действия.

Докладване отчетност

а) Служителите, отговорни за изпълнение на Програмата ежегодно до м. февруари внасят отчет до кмета на община Николаево. Отчетът включва и анализ на постигната ефективност и може да съдържа препоръки за подобряване изпълнението на Общинската програма;

б) Кметът на общината, ежегодно до 1 март внася отчет за изпълнението на Програмата до изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните, чрез Областна дирекция по безопасност на храните – Стара Загора.

Уведомяване на обществеността

Приетата общинска програма и планът по чл. 40, ал. 3 от Закона за защита на животните се публикува на интернет страница на община Николаево в срок от 14 дни от тяхното приемане. При всяко изменение и допълнение информацията следва да се актуализира.

VII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

С прилагането на Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Николаево се очакват следните резултати:

1. Значително намаляване на броя на безстопанствените кучета и установяване на контрол върху тяхната популация на територията на общината:
2. Намаляване на рисковете от разпространението на заболявания, пренасяни от безстопанствените кучета;
3. Повишаване безопасността на градската среда;
4. Увеличаване на информираността, отговорността и активността на гражданите при отглеждане на домашни кучета.

VIII. МОНИТОРИНГ ЧРЕЗ ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Мониторингът ще бъде осъществяван по следните индикатори за изпълнение:

Брой на безстопанствени кучета, както следва:

- заловени;
- идентифицирани;
- кастрирани;
- ваксинирани;
- обезпаразитени;
- върнати по места;
- осиновени;
- евтаназирани;
- умрели.

Брой на домашни кучета, както следва: - регистрирани; - кастрирани.

Брой извършени проверки и:

- подадени сигнали, молби и жалби;
- констатирани нарушения;
- дадени предписания;
- съставени актове за установяване на административни нарушения и наказателни постановления.

IX. КОРИГИРАЩИ ДЕЙСТВИЯ ПРИ КОНСТАТИРАНЕ НА НЕСЪОТВЕТСТВИЯ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Настоящата Общинска програма се изготвя в изпълнение на Националната програма, която въвежда единен подход за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на цялата страна. В случай, че се констатират

несъответствия на общинската програма с Националната програма, следва да се предприемат от Кмета на общината коригиращи действия.

Предприемането на коригиращи действия възниква с откриването на свързан с изпълнението на общинската програма проблем и включва вземане на мерки за отстраняване и предотвратяване на повторно проявление. Прилагането на коригиращите действия включва:

- установяване на несъответствие и анализ на причините, довели до него;
- предложение за коригиращо действие и вземане на решение за прилагането му:
- предприемане на коригиращото действие и оценка на ефективността му.

X. ДРУГИ МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ

Във връзка с овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Николаево може да се организират информационни кампании, съвместно с областната дирекция по безопасност на храните. областната колегия към Български ветеринарен съюз и неправителствените организации за защита на животните да популяризира проблема с безстопанствените кучета и да активизира обществеността за намиране на постоянен дом на безстопанствените кучета.

Информационните кампании, съвместно с другите институции се извършват чрез разпространение на дипляни, брошури, публикуване на информация в печатни и електронни медии.

Кампаниите на общината могат да са насочени към образователни теми, включително за рисковете и предпазването от ехинококоза, към насърчаване на кастрацията и осиновяване на безстопанствени кучета и други дейности, които се отразяват чрез публикации в медиите и на интернет страницата на Община Николаево.

XI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ КЪМ ПРОГРАМАТА

Мярка 1: Преброяване на безстопанствените кучета на територията на общината

Дейност	Изпълнител	Срок
1. Определяне на екипи за извършване на преброяването	Община, НПО, Юридически лица	На 2 години, съгласно Националната програма
2. Издаване на заповед за извършване на преброяване на безстопанствените кучета	Кмета на общината	След уведомление от министъра на земеделието, храните и горите
3. Поддържане и актуализация на регистъра на безстопанствените кучета	Лицензирана	Постоянен

	фирма,вет.амбулатории, приюти	
4. Извършване на информационни кампании и активността на гражданите	Община, НПО, Физически лица	Постоянен

Мярка 2: Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка и връщане на неагресивни и здрави безстопанствени кучета

Дейност	Изпълнител	Срок
1. Изпълнение на ветеринарномедицинските мерките съгласно програмата - обезпаразитяване, кастрация, ваксинация, регистрация, маркировка и връщане по места	Лицензирана фирма за ветеринарномедицински услуги, регистрирани ветеринарномедицински амбулатории	Постоянен
2. Публикации в интернет страницата на общината за извършване на дейностите по залавяне, кастрация, маркиране, ваксинация, обезпаразитяване и връщане по места на обработените безстопанствени кучета	Кмета на общината	Ежемесечно
3. Регистрация на обработените кучета и вписването им в ВетИС	Лицензирана фирма за ветеринарномедицински услуги, регистрирани ветеринарномедицински амбулатории	Постоянен
4. Организиране на рекламнообразователни кампании с цел запознаване обществеността с механизма на овладяване на кучешката популация	Общината, организации за защита на животните, медии и др.	Постоянен

Мярка 3: Задомяване на безстопанствени кучета

Дейност	Изпълнител	Срок
1. Стимулиране осиновяването на безстопанствени кучета	Общината, организации за защита на животните, ветеринари и др.	Постоянен

2. Настаняване на безстопанствените кучета в приюти	Общината, ветеринари	Постоянен

Мярка 4: Регистрация и надзор на безстопанствените кучета

Дейност	Изпълнител	Срок
1. Осъществяване на надзорна дейност и грижа за безстопанствените кучета	Физически лица, организации за закрила на животните, Община	Постоянен
2. Регистрация, маркировка и издаване на паспорт на безстопанствените кучета	Лицензирана фирма за ветеринарномедицински услуги, регистрирани ветеринарномедицински амбулатории	Постоянен
3. Участие в изготвяне и провеждане на общообразователни програми, насочени срещу безотговорното и нехуманно отношение към животните	Община, образователни институции, училища, НПО-	Постоянен

Мярка 5: Регистрация на домашни кучета

Дейност	Изпълнител	Срок
1. Актуализиране на местната нормативна уредба, съгласно действащото българско законодателство.	Община	При необходимост
2. Актуализация и разширяване функционалността на електронен регистър за административна регистрация на домашни кучета	Община	Постоянен
3. Организиране на сигурна система за навременно подаване и получаване на информация за ветеринарна регистрация на домашните кучета	Община, ветеринарни лекари, ОДБХ	Постоянен
4. Информационни кампании за ползите и предимствата от регистрирането на домашните кучета	Община, НПО, организации за защита на животните, медии	Постоянен

Мярка 6: Популяризиране на ползите от кастрацията на домашните кучета

Дейност	Изпълнител	Срок
Организиране на кампании за разясняване на ползата от кастрацията на домашни кучета	Община, НПО, организации за защита на животните, медии и др.	Постоянен

Мярка 7: Контрол върху изискванията за отглеждане на домашните кучета

Дейност	Изпълнител	Срок
Извършване на контролни дейности при отглеждането и възпитанието на домашни кучета	Община, ОДБХ, ветеринарни лекари	Постоянен

Мярка 8: Кампании за подобряване чистотата на градската среда

Дейност	Изпълнител	Срок
1. Определяне и изграждане на обособени места за разходка и свободно разхождане на домашни кучета	Община	Постоянен
2. Информираност на собствениците на домашни кучета	Община, медии, НПО, ветеринарни лекари	Постоянен

Мярка 9: Евтаназия на неизлечимо болни и доказано агресивни безстопанствени кучета, съгласно изискванията на действащото законодателство

Дейност	Изпълнител	Срок
1. Извършване на евтаназия на безстопанствени кучета съгласно българското законодателство	Ветеринарни лекари, ветеринарни амбулатории, приюти	Постоянен

Мярка 10: Изграждане на регионален приют за безстопанствени кучета

Дейност	Изпълнител	Срок
1. Изграждане на приют за безстопанствени кучета	Община, други общини, НПО с предмет на дейност защита на животните	До края на 2028 г. или до приемане на нова Програма

2. При необходимост да се сключат договори с налични приюти за безстопанствени кучета	Община	До края на 2028 г. или до приемане на нова Програма
3. Търсене на източници на финансиране за изграждане и поддържане на приют	Община, НПО	Постоянен

XII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Евтаназията не решава проблема с безстопанствените кучета. При масова евтаназия популацията временно намалява до момента на поява на ново поколение бездомни кучета, което се поддържа според наличното количество храна, вода и подслон в средата. Исторически доказаният за ефективен метод, приложен успешно в редица европейски страни, е стерилизиране (кастрация) и връщане на животните по местата им. Така върнатите кучета пазят територията си от новоприиждащите кучета и същевременно не могат да се възпроизвеждат.

В обобщение могат да бъдат направени следните изводи:

- Широко използваните методи на хващане и евтаназиране не са ефективни. Те водят само до временно намаляване на броя на бездомните кучета и са много скъпи.
- Методите на улавяне и настаняване в приюти не са практични, поради големия брой животни, които се обхващат и впоследствие високите разходи за обгрижване.
- Методите на кастриране и връщане са ефективни. След определен период от време броят на бездомните животни значително ще намалее. Тези методи са по- малко скъпоструващи спрямо горните и имат допълнителен добър страничен ефект като подобрено поведение на животните.
- Методите на регистрация и идентификация са полезни при контрола на популацията от животни и намаляване на изоставянето.
- Образованието и обучението на обществеността, особено на децата, е от решаващо значение за разбиране на поведението на животните и техните нужди.
- Обучението във високи стандарти на работа на хората, които се грижат за животни и ветеринарните лекари също е от голямо значение за успешното реализиране на програмата.

Програмата е разработена на основание чл. 40, ал.3 от Закона за защита на животните, в съответствие със съществуващата нормативна уредба, визираща както преките, така и косвените проблеми, генерирани от свръх популацията на скитащи кучета в населените и извън населените територии. Програмата е отворен и динамичен документ, който ще се допълва и актуализира периодично, съобразно националното законодателство и потребностите на общината.

Програмата е приета с Решение № …….. от…….2024 г. по Протокол № ……. на Общински съвет Николаево и влиза в сила, след приемането й от Общински съвет Николаево